

SLOVÁ Z KRÍŽA

František Dancák

FRANTIŠEK DANCÁK

SLOVÁ Z KRÍŽA

2023

Autor:

PaedDr. František Dancák

Slová z križa

© Sven Dancak

Jazyková korektúra:

Mgr. Annamária Vlkovičová

Prvé elektronické vydanie

Vydal:

FILOKALIA

978-80-8233-105-2 - pdf

Obsah

Predslov	5
Úvodná modlitba	7
„Otče, nadišla hodina“	9
1. „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lk 23, 34)	11
2. „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji“ (Lk 23, 43)	21
3. „Žena, hľa, tvoj syn!... Hľa, tvoja matka“ (Jn 19, 26 – 27)	29
4. „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil“ (Mt 27, 46)	37
5. „Žízniť“ (Jn 19, 28)	43
6. „Je dokonané“ (Jn 19, 30)	48
7. „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha“ (Lk 23, 43)	54
Záver	59
Zoznam použitej literatúry	61
Od tohto autora doteraz vyšlo	63

Predslov

Mnohí z nás sme už iste stáli pri posteli zomierajúceho, najmä otca alebo matky. Každé slovo, ktoré sme vtedy počuli, sa hlboko vrylo nielen do nášho srdca, ale aj do našej pamäti, často na celý život. Preto neraz opakujeme: Taký bol náš otec, matka... Takto to povedal otec, matka...

V evanjeliu máme zapísané slová, ktoré povedal Ježiš, keď zomieral na kríži za naše hriechy. Vtedy z kríža povedal sedem slov – sedem viet – ktoré sa nám veriacim hlboko vryli do srdca.

Len málokto si dokáže predstaviť ťažkosť situácie, v ktorej sa vtedy Ježiš nachádzal. Skutočnosť, že v tej chvíli prechádzal náročnou skúškou, môžeme vidieť už pri jeho zápase v Getsemanskej záhrade, keď mu pri modlitbe tiekla z čela krv. Snáď iba tí, ktorí si za čias totality v prenasledovaní prežili svoje, by mohli povedať, že aspoň sčasti rozumejú situácii, v ktorej sa Pán Ježiš nachádzal. Čo všetko musel vytrpieť „*muž bolesti*“ (Iz 53, 3). Výpovedné svedectvo podáva aj Turínske plátno.

My, vďaka Božiemu slovu, môžeme sledovať, ako sám Ježiš Kristus znášal tiaž blížiacej sa smrti. Aké boli jeho posledné slová, znejúce z kríža v tejto ťažkej chvíli.

Pán Ježiš vo svojej *Reči na vrchu* o svojich slovách povedal: „*Každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale*“ (Mt 7, 24). O jeho posledných slovách z kríža to platí zvlášť. Rozmýšľajme o nich.

Dobrotivý Ježišu, chceme rozjímať o твоjich posledných slovách na kríži. Vyslovil si ich vyschnutými perami z boľavého srdca ku všetkým ľuďom sveta. Daj, nech hlboko vniknú do našej duše, uchvátia ju a posilnia. Po našej smrti budeš k nám hovoriť slovami, ktoré rozhodnú o našom večnom živote, síce o konci, ale bez konca. Daj nám silu žiť tak, aby sme si zaslúžili tvoje milosrdenstvo!

Úvodná modlitba

Pane Ježišu Kriste,
chcem otvoriť svojho ducha a svoje srdce
rozjímaniu o Tvojom svätom utrpení.
Chcem postaviť tvoj kríž pred svoju úbohú dušu,
aby som opäť trochu lepšie pochopil a vzal si k srdcu,
čo si urobil a vytrpel a za koho si trpel.
Kráľ srdc, Tvoja ukrižovaná láska
nech objíma moje slabé, úbohé, unavené a nepokojné srdce.
V tejto pôstnej dobe
chcem rozjímať o Tvojich posledných slovách na kríži.
Boli to Tvoje posledné slová,
ktoré si vyriekol skôr, ako si Ty,
Božie Slovo od večnosti do večnosti, na tejto zemi onemel.
Vyslovil si ich svojimi perami vyprahnutými smädом
a srdcom naplneným žiaľom na konci všetkého.
Povedal si ich všetkým.
Povedal si ich aj mne.
Nechaj ich preniknúť do môjho srdca,
do jeho najhlbšieho vnútra, aby som ich pochopil.
Raz ku mne prehovoríš v hodine mojej smrti a aj po mojej smrti.
A tieto slová budú večným začiatkom alebo nekonečným koncom.
Pane, daj mi v hodinu mojej smrti počuť slová
Tvojho zľutovania a lásky, ktoré neprepočujem.
Pomôž mi prijať Tvoje posledné slová na kríži
do ochotného srdca.
Amen.¹

1 Pozri: <http://fara.ivanka.sk/sedem-poslednych-slov-krista.html> /
15.04.2014. (Podľa úvah Karla Rahnera).

„Otče, nadišla hodina“

V Ježišovom slovách nájdeme dve tajomné slová, kde zvýrazňujú celý jeho život: „Moja hodina.“ Už na svadbe v Káne Galilejskej hovorí svojej matke, že na splnenie jej žiadosti ešte neprišiel čas: „*Ešte nepřišla moja hodina*“ (Jn 2, 4).

Zdá sa nám, že v Ježišovom živote sú dva veľké pojmy: jeho hodina a jeho deň. Sám hovorí o tom, že určitý čas nepoznáme: „*O tom dni a o tej hodine nevie nik...*“ (Mt 24, 36). Ale ten deň a tá hodina existujú! Je deň jeho oslávania, je deň jeho návratu k Otcovi, ale je aj deň jeho víťazstva nad hriechom. Každý z nich je Pánov deň, keď bude všetko oslavené. Avšak okrem tohto dňa, dňa jeho slávy, je ešte niečo, čo Ježiš nazýva „svojou hodinou“. Jeho hodinou bude Getsemanská záhrada a smrť. To je cesta k oslave, vedúca cez umučenie.

Už od jeho prvého verejného vystúpenia sa na verejnosti a od jeho prvého „znamenia“ v Káne Galilejskej je o tomto reč: „*Ešte nepřišla moja hodina*“ (Jn 2, 4). Ale je jasné, že táto hodina vedie k jeho umučeniu. Zvlášť sv. Ján sprevádza Ježišov život slovami: „*Preto ho chceli chytiť, ale nik nepoložil naň ruky, lebo ešte nepřišla jeho hodina*“ (Jn 7, 30). Podobne aj pri jeho učení v chráme: „*A nik ho nechytí, lebo ešte nepřišla jeho hodina*“ (Jn 8, 20). Pri umučení, ktoré začalo v Getsemanskej záhrade, Ježiš hovorí už po tretíkrát: „*Teraz už spite a odpočívajte! Hľa, prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov*“ (Mt 26, 45). Sv. Marek to zapísal nasledovne: „*Padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina*“ (Mk 14, 35).

Sv. Ján opisuje scénu, ktorá pripomína Getsemanskú záhradu. Je v nej volanie k Otcovi o zmilovanie, tiež úzkosť pred hodinou, ktorá sa už približuje. Niekoľko Grékov, ktorí ako pútnici prišli na sviatky do Jeruzalema, sa obrátili na apoštola Filipa: „*Pane, chceli by sme vidieť Ježiša*“ (Jn 12, 21). Ondrej spolu s Filipom to oznámili Ježišovi. Ježiš im odpovedal: „*Nadišla hodina, aby bol Syn človeka oslávnený. Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrnó nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu... Teraz je moja duša vzrušená. Čo mám povedať? Otče, zachráň ma pred touto hodinou? Veď práve pre túto hodinu som prišiel. Otče, osláv svoje meno!*“ (Jn 12, 23 – 28).